

FLAP 1

Informatie

- Wat is precies restafval ?
- Hoe kun je gedragsverandering bewerkstelligen. En wiens gedrag moet dan veranderen? En wat doet dit voor het afval ?
- PMD. Hoeveel wordt goedgekeurd? Hoeveel wordt afgekeurd?

Cijfers

- Hoe groot is de urgentie om minder afval te krijgen?
- Welk percentage heeft huistuin/keuken afval t.o.v. al het afval in NL
- Bij afgekeurd afval. Om hoeveel kilogram per afgekeurde lading heb je het dan?
- Is er een verband tussen hoog en laagbouw en zwerfafval en bijplaatsen?
- Hoe wordt er belast op kleine en grote gezinnen in portemonnee?

Preventie

- Opletten op verpakkingsmateriaal
- Kledingindustrie en koopgedrag
- Hergebruik
- Minder weggooiden
- Minder produceren van plastic

Voorlichting

- Inzicht. Maakt type wijk uit voor soort afval.
- Waarom 3 containers en maar 1 ondergrondse?
- Vaker meer informatie over afvalscheiding en afval. Ook van groot afval.
- Restafval en diftar. Hoe werkt het in de praktijk. Bijvoorbeeld bij andere gemeenten?
- Diftar. Voor- en nadelen goed in beeld voor alle betrokkenen.
- Diftar betalen voor afval?
- Voorkom gevoel van betutteling

Beïnvloeding en gedrag

- Het probleem moet opgelost worden na gedrag van mensen in wijken in plaats van gedrag mensen naar systeem aan te laten passen
- Accepteren dat er een groep burgers is die gedrag niet zal wijzigen.
- Hoe ver mag handhaving gaan met betrekking tot privacy?

Idee

- Rova pasje op je mobiel
- Gratis ophalen
- Leverancier moet ophalen regelen met opt-out als je het niet laat ophalen.

LET OP. Op deze flap staat nog een klein notitieblaadje met schema,. Is bewaard nog niet verwerkt.

FLAP 2

Vernieuwing

- Voorkomen belangrijker dan bestrijden. Reactie. Leuk idee wellicht ook een geluidsprikkel. Bijvoorbeeld: Goed Bezig!
- Omgeving rondom manier van inzamelen aantrekkelijk maken. Denk aan plekje bij ondergrondse containers groen maken.
- Plastic containers wegen
- Recycle college = Win prizes.
- Nut van afval scheiden als er veel containers worden afgekeurd.
- Elektronische afvalscheiding. Met een elektrisch oog, net zoals dat gebeurt in de supermarkt bij inleveren van flessen en plastic.
- Free bags to separate our waste
- Subsidised repair for electronic
- Kosten verwerking verschillende afvalstromen en hoe door te berekenen.
- Geen open verzamelcontainers maar een container die dicht kan.

Informatie

- Duidelijk zichtbaar maken voor welk afval waar moet.
- Meer inzamelpunten voor elektrische apparaten en chemisch afval.
- Alles bij restafval? Of juist meer containers en geen ondergrondse
- Promoting the idea through different sources. Local news, local influencers en social media.
- Werkt belonen beter dan straffen?

Bewustwording

- Educational campaigns about the right way of waste separation.
- Zichtbare campagnes in de wijk.
- Social events in the neighborhood for litter education
- Huishoudens meer inzicht in eigen verbruik. Ook ten opzichte van je eigen buurt of wijk.
- Zichtbaar maken wat er al is.
- Raise awareness of the community about the problem and goals.
- Reward system
- Bewustwording onder de inwoners.
- Informatievoorziening van Gemeente naar bewoners
- Informatie scholen aan kinderen. Afvalopvoeding.

Verzoeken

- Cijfers uit de studies en onderzoeken en meldingen. Plastic. Achteraf filteren versus vooraf afval dumpingen.
- Hoe komt je tot eenduidig gemeente beleid voor zo'n divers vraagstuk
- Is bekend waar restafval nu uit bestaat? En zitten daar nog veel grondstoffen tussen?

FLAP 3

Gedrag

- We willen graag meer weten over gedragsbeïnvloeding
- Motivatie
- Discipline
- Iedereen mee krijgen. En hoe kan dat?
- Vergoeding t.o. betaling
- Beloningssystemen
- Meer afvalbakken. Soms hele stukken waar geen bak te vinden is.
- Reparatie is nu vaak duurder dan nieuwe kopen

Voorlichting/communicatie

- Duidelijke communicatie
- Voorlichting over wat wel en wat niet bij welke soort
- Eerlijk.
- Hoe kom je in aanmerking voor zo'n sticker
- Meer handhaving op gemeente- en bedrijfsafval.

FLAP 4

Belangrijk

- Kostenbeheersing (bijvoorbeeld zondagsloon/weekend)
- Positief belonen
- Spel elementen.
- Beeldmateriaal (op container)
- Groene beleving zoals regenton, vogelhuisje, dag dierentuin.
- Hoe kun je dat inzicht het beste geven (als rectie op onderstaande)
- Bewustwording inwoners schade.
- Milieu.
- Milieu verbetering.
- Zwerfaval opruimen in regulier HALT programma
- Voorlichting afval op school

Ideeën

- Verminder verpakkingsmateriaal
- Recycling
- Producenten. Verpakking beperken.
- Producent. Verpakkingsmateriaal verminderen of circulair maken.

Meer informatie

- Kleding en schoenen recycelen. Hoe wordt kleding en schoeisel gercycled en hergebruikt.
- Ruilbeleid?
- Speelgoed
- Communicatie bij projecten. Belang ervan uitleggen.
- Inbreng verenigingen?

FLAP 5

Voorlichting

- Ik denk dat het concept van social proof (Cialdini) meer kan worden ingezet om burger te stimuleren. En misschien specifiek Gen Z.
- Ik wil graag meer weten over voorlichting met betrekking tot afval.
 - o Welke voorlichting?
 - o Wanneer?
 - o Aan wie
 - o Overgang Primair onderwijs naar Voortgezet Onderwijs
 - o Volwassenen.
- Aparte site met alle informatie over afval (belang, cijfers, werking van afvalscheiding) voor burger. Een site die makkelijk vindbaar/toegankelijk is. En goed leesbaar voor praktisch opgeleide mensen.
- Hippe reclame of gesponsorde posts van de gemeente op sociale media kanalen om jongeren te bereiken. Door en voor jongeren en adolescenten.

Afvalsystemen

- Ik vind belangrijk dat iedereen mee kan doen met afvalscheiding. Wij doen het zelf niet thuis.
- Misschien kunnen speciaal afvalbakken gegeven worden per huishouden. En zo kan afvalscheiding gestimuleerd worden.
- Een afvalstelsel voor binnen in plaats van buiten om gedrag te faciliteren.
- Restafval verder scheiden waar mogelijk. Denk aan factoren als PMD bij restafval wordt opgesteld of kringloopgoederen die worden afgekeurd.
- Het lijkt mij goed om ondergrondse containers toegankelijk te maken voor mensen. Met huisvuilpas ook toegang tot GFT containers in de stad.
- Ik vind het belangrijk dat zwerfafval minder moet worden. Ik maak zelf weleens mee dat ik een verpakking niet kan gooien in de prullenbak. Omdat ik het nergens kan vinden.
- Misschien kunnen er aan het eind van een kruispunt bakken gemaakt worden om het gooien van verpakking te voorkomen.
- Hoe maken wij de lijn tussen producten en (eind) gebruiker korter voor transport. Ook om verpakking te verminderen.

- Meer stimulatie en campagnes die zichtbaarder zijn voor inwoners. Zowel voor producent als consument.
- Hoe kan duidelijker worden welke winkels mee doen aan het initiatief van een eigen verpakking en hoe dat werkt.
- Er moet een grotere verantwoordelijke gelegd worden bij producenten (prijsprikkel?) zodat consumenten hun gedrag kunnen aanpassen.
- Zorgen dat bewoners worden gestimuleerd door positieve benadering.

Oorsprong en verwerking afval

- Meer inzicht waar reststromen naar toe gaan. Wat doet de gemeente. Afvalscheiding voor iedereen.
- Ik wil graag meer inzicht in oorsprong van afval. Wie zijn de vervuilers?
- Ik wil meer weten over de verwerking en/of nascheiding van afval.
- Ik wil graag meer weten of wat er met het afval gebeurt.

Financiële prikkels.

- Financiële prikkels. Belonen bij minder afval/goed gerag. En andersom.
- Belonen voor inzamelen. Bijvoorbeeld meer afvalstoffenheffing betalen. Zo beloon je ook grotere gezinnen in plaats te betalen voor meer restafval.
- Ik wil graag meer weten over mogelijkheden om financiële prikkel te geven aan ondernemers om afval vrij te maken.

FLAP 6

Behoefte

- Winkelaanbod. Waar zijn groene winkels?
- Duidelijkheid over scheiding afval thuis.
- Voorlichting en educatie
- Kennisbehoefte. Voorbeelden uit het buitenland. Zoals Scandinavië en Japan. (informatie!)

Tips

- Puntensysteem met belonen (niet straffen)
- Grof huishoudelijk afval. Teveel goed spul
- Lokale werkplaats. Lokale kringloop
- Centraal versus decentraal.
- Hergebruik stimuleren.
- Geef ster!
- Andere taal. Geen afval. Maar spreken over schatten, grondstof, materiaal.
- Wat is mijn bijdrage?

Irritatie

- Zwerfafval
- Kapot glas rondom afvalpunten.
- Grofvuil rondom textielcontainers. Bijvoorbeeld matrassen/jussen.
- Fastfoodketens/snackbar. Eet en drinkgerei op straat
- Plek voor tabak resten
- Aanpak zwerfafval.
- Afval rondom scholen, hangplekken.
- 1 croissantje in 1 plastic zakje voor de schoollunch.

Handhaving

- Wat bereik je met meer handhaving? Is de bedoeling meer?

Wens

- Piekmomenten tuinafval. Meer ophaal momenten in voorseizoen.
- Vaker legen. Reactie: Wat als het verminderd is het dan nog nodig?
- 1 overzicht met alle opknop/hergebruik/circulaire mogelijkheden (informatie)

FLAP 7

Benoemde problemen

- Bedrijfsafval
- Willen scheiden maar hebben niet altijd de optie
- Hebben veel meer impact dan huishoudens
- Bijvoorbeeld in centrum geen PMD afhalen

Procesmatig

- Soorten afval
- Oplossing per thema
- Verwerken
- Zwerfafval

Bewustwording en preventie

- Tweede hand promoten
- Verpakkingen verminderen

Communicatie

- Communicatie door gemeente
- Toon. Moeilijke woorden
- Manier. Posters. Sociaal

Praktisch

- ROVA pas toegang tot elke container. In elk geval meer in je buurt. Reactie: wat zijn daarvan de kosten?
- Altijd parkjes/bloemen rondom ondergrondse containers.
- Containers vaker vol dus andere mogelijkheden.
- Apart inzamelpunt luiers
- Kosten afvoer. 100 kilogram PMD. 100 kilogram restafval.
- Biologisch composteerbaar verpakking. Geen bedrijf/plek die dit verwerkt. Dus moet nu bij restafval.

Vragen

- Hoe ziet de afvalcampagne eruit? Wie doet dit.
- Informatie per bevolkingsgroep/locatie. Over gedrag in relatie tot afval.
- Toelichting op afvalverwerkingsbeleid. Waarom niet na-scheiding?
- Restafval verminder naar 30 kilogram. Plan lezen.
- Hoe wordt een afvaldumper aangepakt?
- Is het zo dat afval dumping na 3 of 4 maanden minder wordt (diftar).
- Voorbeelden aan landen zoals Japan en Scandinavië

Flap 8

Hoe minder afval?

- Lobby. Water uit consumenten producten halen zodat er minder verpakkingsmaterialen nodig zijn.
- Lobby. Extra inleverpunten voor flesjes en blikjes.
- Lobby. Overheid NL praten met verloskundigen NL over wasbare luier.
- Lobby. Minder plastic om groenten en fruit. Of maismeelplastic er om heen?
- Geen plastic zakjes bij het brood neerhangen bij de supermarkt.

- Nadenken voordat je iets koopt.
- Beter scheiden met hulp van afvalcoach.
- Gratis sticker op PMD container. Met wat wel en niet in PMD container mag.
- Van jongs af aan en vooral op middelbare scholen leerzame en positieve informatie over afval.
- Gratis ja/nee of nee/nee stickers uitdelen. Reactie: is dit niet nu al zo?
- Wegwerpwijzer. Deel flyers/stickers uit met wat waar hoort (bijvoorbeeld pringelbus)
- Opruimgrijpers op meerdere plekken beschikbare stellen.
- Op afvalhotspots een prullenbak neerzetten.
- Waardebon voor statushouders om te shoppen bij de kringloop.
- Kleding van de kringloop influenzen. Reactie: Of free fashion store openen (vanwege slechte imago van kringloop kleding)
- Startpakket wasbare luiers vanuit gemeente (of kortingsbon, want hartstikke duur).
- Koffiecupjes laten recyclen bij ROVA. Worden nu bij restafval gegooid.
- Biologisch afbreekbare hondenpoep zakjes opnemen in plaats van de huidige plastic varianten bij verdeelstations.
- Fast food ketens aansprakelijk maken van zwerfafval dat bij hen vandaan komt.
- Relatie participanten. Producent en consument.
- Iets met/tegen voedselverspilling
- Biologisch afbreekbaarplastic

Graag meer informatie over

- Meer weten van diftar.
- Wat kost de afvoer van:
 - o Van 100 kg restafval
 - o Van 100 kg PMD
 - o Van 100 kg GFT
 - o Van 100 kg papier
- Inzicht partnerschap ROVA en gemeente
- Wat doet de VNG rondom dit onderwerp of is het iedere gemeente voor zich?
- Uitleg relatie gemeente en ROVA.

Flap 9

PMD

- Scheiden van afval. Met name PMD
- Onduidelijkheid PMF. Posters op container?

Zwerfaval.

- Handhaving versus privacy
- Overlast bij containers met pasje
- Zwerfafval. Vaak genoeg ophalen. Zodat er geen dingen naast de container geplaatst worden.
- Vaker ondergrondse containers legen. Vaker ophalen.

Financiën

- Betalen of motiveren.
- Betalen voor restafval.

ROVA

- Openingstijden
- Zondag ook open
- Langere openingstijden

Communicatie

- Initiatieven communiceren
- Billboards in de stad.
- Betere communicatie over afval door gemeente.
- Afval voorlichting voor jeugd. Spelenderwijs meenemen.
- Hip maken van afval scheiden.
- Advertenties (bijvoorbeeld instagram). Social media of influencers.

Recycling,

- In de gewone supermarkt meer dingen onverpakt. Met eigen verpakking
- Duurzamer leven.

FLAP 10 PROCES

1. Thema's bepalen
2. Groepen per thema
3. De groep samenstelling per thema kan wisselen.
4. Bij elk sessie bepaalt een groep hoe de volgende sessie er uit komt te zien

Suggesties voor proces

- Zijn wij nu wel representatief als raad? Of is dat niet nodig?
- Meer aan het werk zetten. Interactiever.
- Verdelen van de onderwerpen over de groepen.
- Vragen stellen aan deskundigen.
- Ad hoc vragen kunnen stellen aan deskundigen.
- Indelen in groepen met een opdracht vanaf 3^e bijeenkomst
- Opdelen in verschillende thema's en vraagstukken per groep.
- In de 2e bijeenkomst de scope betalen.
- 2^e bijeenkomst meer plenair om informatie te krijgen.
- Mogelijkheid tot vragen stellen na informatie van een expert.
- Ambtelijke ondersteuning bij formulering concept- advies.
- Flesjes water en pauzes.

Verzoek om meer informatie over:

- Informatie over wat de kosten zijn.
- Meer informatie over scheiding wat hoort bij wat.
- Inzicht in dat en evaluaties. Waar zit de winst?
- Opdelen van de verschillende afvalstromen
- Minder afval. Samen met het bedrijfsleven? Ervaringen.